

2
0
2
3

Beretning GRIBSKOV ARKIV

Om Gribskov Arkiv

Side 4

De faste driftsopgaver

Side 5

Medarbejdere og brug af arkivet – nøgletal

Side 6

Frivillige

Side 7

Medlemskaber og samarbejdspartnere

Side 8

Indsamling

Side 9

Registrering

Side 10

Formidling

Side 12

Gribskov Arkiv laver i begyndelsen af hvert år en beretning om det foregående år.

Dette er udgaven, der beskriver arkivets aktiviteter i 2023.

Lovgivning og organisatorisk placering

Gribskov Arkiv er et offentligt arkiv, grundlagt og drevet i henhold til arkivlovens § 7. Alle har adgang til arkivet.

Gribskov Arkiv er på én gang en selvstændig myndighed med egne vedtægter og en del af Gribskov Kommune. I begyndelsen af 2023 var arkivet organisatorisk placeret i kommunens Center for Erhverv, Fritid og Kultur. Efter en organisationsændring, der trådte i kraft 1. april 2023, er arkivet nu placeret i Center for Byudvikling og Kultur.

De vigtigste opgaver

Ifølge arkivloven er arkivets vigtigste opgave at indsamle og bevare den kommunale administrations arkivalier uanset medie, samt at stille dem til rådighed både for kommunens administration og for borgere. Borgere kan være privatpersoner med interesse i lokalhistorie eller egen person- eller familiehistorie, eller arkivbrugere med et professionelt formål, fx forskere eller journalister.

Gribskov Arkiv indsamler også private arkivalier fra borgere, virksomheder og foreninger i form af dokumenter, film, lyd og fotografier. Især sidstnævnte kildegruppe er meget populær blandt arkivets brugere, fysiske besøgende såvel som digitale besøgende.

Arkivets tre roller

- **Myndighed:**
 - træffer afgørelser om adgang til ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier
 - indsamler og bevarer bevaringsværdige arkivalier fra administrationen
- **Stabsfunktion:**
 - servicerer kommunens administration med vejledning om arkivforhold og fremfindning af gamle sager
- **Kulturinstitution:**
 - indsamler og bevarer arkivalier fra private
 - stiller arkivalier til rådighed for offentligheden
 - formidler den lokale historie

Bevaring & kassation og administrativ støtte
Arkivet har mange faste driftsopgaver. Vi vurderer hvilke af kommunens arkivalier, der skal bevares, og hvilke der kan kasseres. Vi leder arkiveringen af kommunens arkivalier i form af papir og it-systemer, vi ekspederer sager til kommunens administration og vejleder kommunen om arkivdannelse og varetagelse af arkivmæssige hensyn.

Vejledning, sagsbehandling og lokalhistorie
Dertil kommer arkivets betjening og vejledning af arkivbrugere, behandling af historiske forespørgsler og fotobestillinger, anmodninger om kopi af eksamensbeviser, sager om adgang til ikke umiddelbart tilgængelige arkivalier og sager om egenaces/indsigt i egne oplysninger m.fl. Ved siden af den faste drift formidler arkivet også den lokale historie.

*Sognerådsprotokoller udgør ryggraden i de ældre kommunale arkiver.
Foto: Astrid Lystbæk Andersen.*

Medarbejdere

Arkivet havde i 2023 3 lønnede fuldtidsmedarbejdere. Stadsarkivar Pernille Sonne har mange andre opgaver end arkivararbejde. I beregning af arkivets årsværk er der ikke taget højde for dette, selvom det medfører færre arbejdstimer til arkivet. Samlet set er arkivets årsværk derfor reelt noget lavere end de 3 fuldtidsstillinger.

Foruden ordinært ansatte har arkivet også haft to borgere i virksomhedspraktik.

Nøgletal for brug af arkivet

Tabellen til højre viser nøgletal for 2023 og til sammenligning for 2022.

Bemærkninger til tabellen

Åbningstid: Den ordinære åbningstid dækker den tid, hvor arkivet har åbent og brugerne kan komme spontant. Derudover holder arkivet åbent efter aftale.

Arkiveringsversioner: Foruden arkiveringsversioner i Gribskov Arkiv findes der i Rigsarkivet en række arkiveringsversioner fra Helsingør Kommune, Græsted-Gilleleje Kommune og Gribskov Kommune, der blev produceret før etableringen af Gribskov Arkiv som § 7-arkiv i 2012. Desuden har Rigsarkivet arkivalier vedrørende Gribskov Kommune, der ifølge arkivlovgivningen afleveres til Rigsarkivet.

Type	Aktivitet	2023	2022
Sager	Afgangsbevis	27	27
	Adgang efter arkivloven	33	30
	Indsigt efter arkivloven	1	1
	Skriftlige forespørgsler	261	134
	Andre sager for forvaltningen	Arv: 6 Andet: 10	17
	Sager for andre	Arv: 14	12
	Fotoekspeditioner	63	53
	Udstedte afleveringsbestemmelser	2	2
	Telefoniske henvendelser	175	145
	Besøg	Ordinær åbningstid	372 timer fordelt på 93 dage
Fysiske besøgende		1.339	1.264
Fysiske besøgende uden for arkivet (arrangementer)		258	205
Følgere på Facebook pr. 31.12		2.118	1.958
Beholdning og registrering	Godkendte kommunale arkiveringsversioner i alt pr. 31. december	51	39
	Genrejste kommunale systemer i alt pr. 31. december	31	31
	Gigabytes i alt pr. 31. december	5707,75	5306,98
	Hyldemeter i alt pr. 31. december	1.513	1.483
	Nyskannede eller nye digitale billeder	950	1.578

*Udsigt over Gilleleje – et eksempel på foto fra en frivillig fotograf.
Foto: Henrik Bachmann*

Frivillige

Arkivet har 24 frivillige, der året igennem bidrager på forskellig vis. Det er især registrering af private arkivalier, skanning af billeder, fotodokumentation af landskaber, bygninger, mennesker, begivenheder m.m. i Gribskov Kommune samt afholdelse af billeddaftener og byvandring, de frivillige varetager. I 2023 har vi fået flere nye frivillige.

De frivilliges opgaver

De traditionelle frivilligopgaver i arkivet er ordning og registrering af papirarkivalier og skanning og registrering af fotografier. De nyere og nyeste aktiviteter omfatter fotodokumentation af hele kommunen og transskribering af sognerådsprotokoller i samarbejde med kunstig intelligens.

De frivillige lægger en stor arbejdsindsats år efter år.

Medlemskaber

Arkivet er medlem af følgende netværk og organisationer:

- Det nordsjællandske arkivnetværk
- Arkivformidlernetværket – stiftet af ODA
- Organisationen Danske Arkiver (ODA)
- Netværk for Elektronisk Arkivering (NEA)
- Landsforeningen til bevaring af Foto og Film (LFF)
- Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur
- ERFA-gruppen for Starbas-arkiver

og deltager i relevante, faglige sammenhænge især med andre arkiver, herunder Rigsarkivet.

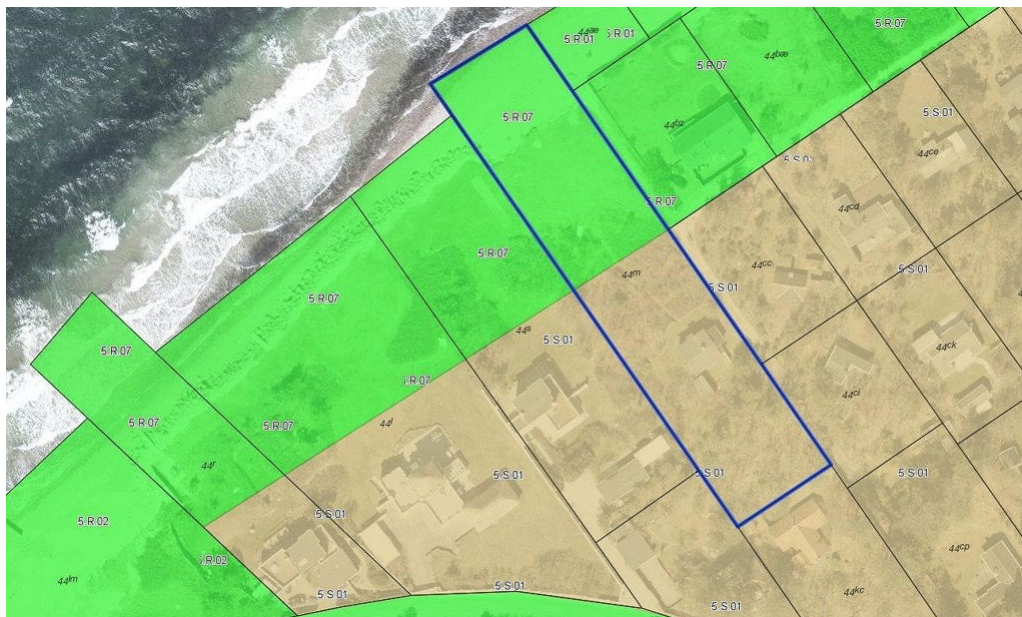
Arkivet har et nært samarbejde med Lokalhistorisk Forening for Helsingør og Omegn, som holder sine bestyrelsesmøder på arkivet.

Vi samarbejder også med vores naboer Gribskolen og BLIK – Græsted Bibliotek, foruden Museum Nordsjælland og Naturstyrelsen om undervisning i Søborg Sø's historie samt Gribskov Gymnasium om undervisning i historieformidling.

Gribskolen er Gribskov Arkivs nabo og samarbejdspartner. Her ses de håndværkere, der byggede skolen i 1921. Byggeriet, der afløste en 200 år gammel rytterskole, stod færdigt i 1922.

Foto: Ukendt.

Matrikelkort af Udsholt Strand, hvor "Klitten" er markeret.

Kommunale arkivalier

Fra kommunen har vi blandt andet modtaget papirarkivalier fra det sociale område og fra Vejby Skole (Sankt Helene Skole), foruden arkiveringsversioner af systemerne KMD Institution og KMD Structura Miljø.

Private arkivalier

Arkivet tager løbende imod arkivalier fra private. I 2023 modtog vi flere mindre afleveringer.

En af de nævneværdige afleveringer er arkivalier fra Udsholts første sommerhus "Klitten" fra 1906. Arkivalierne omfatter fotografier og dokumenter om sommerhuset Klitten.

Arkivets bemandingssituation muliggør ikke yderligere aktivt opsøgende indsamling af arkivalier af privat proveniens. De frivillige fotografers fotodokumentation af kommunen udgør dog også et bidrag til indsamling af arkivalier.

Sommerhuset Klitten, 2003
Foto: Michael Ahlström

Næste side: Postkort fra Udsholt Strand, ca. 1922

Ved Udsholt Strand

Forside > Gribskov Kommune

Gribskov Kommune

Kommunal institution

Fra	Til	Officielle navne
2007		Gribskov Kommune

Fra	Til	Arkiver skabt af Gribskov Kommune
1955	2017	Gribskov Kommunes arkiv
Fra	Til	Digitale arkiver skabt af Gribskov Kommune
2001		IDIS pladsanvisningssystem
1992		Journal- og Notatark
2010		KMD Elev
1979		KMD Sags- og Advissystem
1979		KMD Sags- og Advissystem
2005		Novax
2007		Profile Borgersag
2007		Profile Børnesag
1998		Profile Proaktiv

Et udsnit af Gribskov Kommunes arkiveringsversioner som de er registreret i Gribbas.

Med registrering af arkivalierne udvides og forbedres vores mulighed for at vejlede og ekspedere til både forvaltningen og offentligheden. I takt med at registreringerne bliver mere og mere omfattende, kan enhver desuden orientere sig i samlingerne på nettet.

Vi registrerer kommunale arkivalier i arkivsystemet [Gribbas](#) (en del af www.starbas.net).

Gribbas vil i løbet af få år blive erstattet af et nyt og bedre system, der udvikles af Københavns Stadsarkiv og den norske Stiftelsen Asta.

Arkivalier af privat proveniens registreres i systemet Arkibas, der udstiller data på arkiv.dk.

Læsesal

Arkivets læsesal er åben for besøgende mandag-tirsdag fra 10-14 det meste af året, samt efter aftale. Her stiller vi vores samlinger til rådighed og vejleder gæsterne i at bestille, bruge og tyde arkivalier, finde fotos og relevant litteratur.

Lokalhistorie på nettet

Arkivet formidler løbende den lokale historie gennem opslag på Facebook, tilgængeliggørelse af fotografier og arkivregistreringer på arkiv.dk og månedlige artikler i Ugeposten. Artiklerne kan også læses på arkivets hjemmeside gribskovarkiv.dk under Historier om Gribskov.

I sidste kvartal af 2023 kom der også nyt liv i vores Instagram-profil, takket være vores til dato yngste frivillige (20 år).

Nyt initiativ - retrodigitalisering

2023 blev året, hvor Gribskov Arkiv kunne realisere ambitionen om at få etableret en gruppe frivillige, der arbejder med transskribering af sognerådsprotokoller i samarbejde med kunstig intelligens. Det sker i projektet Retrodigitalisering, der ledes af Aarhus Stadsarkiv, og som mere end 20 danske arkiver deltager i. Gribskov Arkivs transskriberede protokoller kan ses på hjemmesiden: [Sognerådsprotokoller 1841-1938](#)

*Flemming, der er frivillig på arkivet, transskriberer de gamle protokolsider i programmet Transkribus, 2023. Jo flere transskriberede sider, programmet fodres med, jo bedre bliver den kunstige intelligens til at tyde håndskrift.
Foto: Astrid Lystbæk Andersen.*

*Gymnasieelever på byvandring og besøg på kirkeloftet i Gilleleje, hvor museumsinspektør Søren Frandsen fra Museum Nordsjælland fortalte historien om de mange jøder, der gemte sig her.
Foto: Astrid Lystbæk Andersen*

Undervisningsforløb til gymnasiet

I efteråret var arkivet for tredje år i træk med til at videreudvikle og afvikle undervisningsforløbet "Grib den lokale historie" for gymnasieelever. Forløbet er et innovationsprojekt med fokus på, hvordan vores lokalhistorie og formidlingen af denne kan styrkes.

Årets tema var Gilleleje '43

I anledning af 80-året for jødeforfølgelserne, blev elever fra 3.G på Gribskov Gymnasium inddelt i grupper og fik til opgave at formidle historien om jødernes flugt til Sverige på nye måder. Historielærer Andreas Rosenberg, arkivar Astrid Lystbæk Andersen og bibliotekar Johnny Vinter Jensen fra Gribskov Biblioteker samt Søren Frandsen fra Museum Nordsjælland fungerede som coaches, sparringspartnere og facilitatorer, imens eleverne arbejdede selvstændigt med deres respektive projekter. Det resulterede blandt andet i en musical med udkast til flere sange og et dilemmaspil om jødernes mange svære valg i oktober 1943, som vi planlægger at arbejde videre med.

Fortsat samarbejde

Samarbejdet mellem gymnasiet, bibliotekerne, museet og arkivet forventes at fortsætte de kommende år.

”Livet omkring Søborg Sø” – undervisningsforløb

En stor del af arkivets formidlingsmæssige udviklingskræfter blev i 2023 brugt på at arbejde med et undervisningstilbud til folkeskolens 4., 5., og 6. klassetrin. Projektet handler om Søborg Sø og er tværfagligt med vægt på især historie og natur og teknik. Projektet udvikles i samarbejde med vores nabo, Gribskolen, foruden Museum Nordsjælland og Naturstyrelsen.

Undervisningstilbuddet består af tre forløb, et for hvert klassetrin. Hvert forløb afsluttes med et lærings spil, udviklet af arkivets medarbejdere. Forløbene skal testes på skoleelever i 2024.

Fastelavnsris og kartoffeltryk i skolernes ferier

I samarbejde Græsted Bibliotek – BLIK lavede arkivet flere arrangementer for børnefamilier i skolernes ferier. I vinterferien fortalte vi historier om de gamle fastelavnstraditioner, og børnene lavede fastelavnsris efter gamle forskrifter med silkepapirsblomster, sorte katte og storke. I efterårsferien gentog vi succesen fra 2022 med kartoffeltryk og viste billeder om forløberen til efterårsferien, nemlig kartoffelferien. Bagefter fik børn og voksne lov til at male billeder og muleposer med tryk af kartofler.

Ét af de tre lærings spil er et tidsrejse-spil, hvor eleverne skal rejse tilbage til det gamle Gribskov og udføre en række missioner.

Foto: Astrid Lystbæk Andersen.

*Pernille Sonne fortæller lokale spøgelseshistorier fra arkivets samlinger til Halloween.
Foto: Per Steen Ransdal Hansen*

Høstfest på Gribskolen

Arkivet deltog med en billedudstilling til Gribskolens høstfest, hvor skolens elever, lærere og forældre deltog. Vi havde også lånt skolens gamle skolepult, og inviterede alle til at prøve at skrive deres navn med pen og blæk.

Halloween

Også i 2023 deltog arkivet i den traditionsrige fejring af Halloween i "Græskarsted". Flere hundrede modige børn og voksne lagde turen forbi arkivet og hørte stadsarkivar Pernille Sonne fortælle lokale spøgelseshistorier fra arkivets samlinger.

Jul

I december holdt arkivets medarbejdere to velbesøgte foredrag om den lokale jul i henholdsvis Græsted og Gilleleje i samarbejde med BLIK – Græsted Bibliotek og Gilleleje Bibliotek.